Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2025/292

13.2.2025

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2025/292,

annettu 26 päivänä syyskuuta 2024,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114 täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla, joissa vahvistetaan malliasiakirja toimivaltaisten viranomaisten ja kolmansien maiden valvontaviranomaisten välisiä yhteistyöjärjestelyitä varten

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta 31 päivänä toukokuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114 ([1]) ja erityisesti sen 107 artiklan 3 kohdan kolmannen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksen (EU) 2023/1114 107 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tarvittaessa sovittava kolmansien maiden valvontaviranomaisten kanssa yhteistyöjärjestelyistä, jotka koskevat tietojen vaihtamista ja kyseisestä asetuksesta johtuvien velvoitteiden täytäntöönpanoa kolmansissa maissa.

(2) Sopiessaan uusista yhteistyöjärjestelyistä ja päivittäessään olemassa olevia yhteistyöjärjestelyjä kolmansien maiden viranomaisten kanssa toimivaltaisten viranomaisten olisi mahdollisuuksien mukaan käytettävä tässä asetuksessa vahvistettua malliasiakirjaa.

(3) Kaikessa henkilötietojen siirrossa kolmansien maiden valvontaviranomaisille olisi noudatettava kaikilta osin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ([2]). Asianmukaiset suojatoimet jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja kolmansien maiden valvontaviranomaisten välistä henkilötietojen vaihtoa varten voidaan taata muun muassa asetuksen (EU) 2016/679 46 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla hallinnollisilla järjestelyillä, joihin sisältyy rekisteröityjen täytäntöönpanokelpoisia ja tehokkaita oikeuksia.

(4) Tämä asetus perustuu komissiolle toimitettuihin teknisten sääntelystandardien luonnoksiin, jotka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA) on laatinut tiiviissä yhteistyössä Euroopan pankkiviranomaisen kanssa.

(5) ESMA ei järjestänyt avoimia julkisia kuulemisia teknisten sääntelystandardien luonnoksista, joihin tämä asetus perustuu, eikä se myöskään analysoinut tällaisten standardien käyttöön ottamisesta mahdollisesti aiheutuvia kustannuksia ja hyötyjä. Se olisi ollut suhteetonta kyseisten standardien soveltamisalaan ja vaikutuksiin nähden, koska standardit on kohdennettu ainoastaan jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille eikä markkinatoimijoille.

(6) ESMA on pyytänyt neuvoa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ([3]) 37 artiklan mukaisesti perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä.

([1]) EUVL L 150, 9.6.2023, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj).

(7) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([4]) 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa 27 päivänä toukokuuta 2024,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Yhteistyöjärjestelyt

Malliasiakirja, jota jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on mahdollisuuksien mukaan käytettävä asetuksen (EU) 2023/1114 107 artiklan 1 kohdan mukaisissa yhteistyöjärjestelyissä, esitetään tämän asetuksen liitteessä.

2 artikla

Henkilötietojen siirrot

Jos toimivaltaiset viranomaiset turvautuvat asetuksen (EU) 2016/679 46 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaiseen hallinnolliseen järjestelyyn henkilötietojen siirtämiseksi kolmansien maiden valvontaviranomaisille, kyseinen järjestely on liitettävä asetuksen (EU) 2023/1114 107 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehtyyn yhteistyöjärjestelyyn.

3 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 26 päivänä syyskuuta 2024.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/ 2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

LIITE

Malliasiakirja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja kolmansien maiden valvontaviranomaisten välistä tietojenvaihtoa ja asetuksesta (EU) 2023/1114 johtuvien velvoitteiden täytäntöönpanoa kolmansissa maissa koskevia yhteistyöjärjestelyjä varten

1. **Johdanto**

Kuvaus kunkin allekirjoittajaviranomaisen oikeusperustasta tietojenvaihdossa, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä kryptovarojen markkinoita koskevien lakiensa ja asetustensa mukaisesti.

Ilmoitus siitä, että allekirjoittajaviranomaiset antavat tietojenvaihdon oikeusperustan muodostavien lakien ja asetusten nojalla toisilleen vastavuoroista keskinäistä apua yhteistyöjärjestelyjen mukaisesti.

Ilmoitus siitä, että yhteistyöjärjestelyjen määräysten tarkoituksena ei ole luoda oikeudellisesti sitovia velvoitteita tai syrjäyttää kansallista lainsäädäntöä.

2. **Määritelmät**

Asianmukainen luettelo määritelmistä, jotka kattavat yhteistyöjärjestelyissä käytetyt termit.

3. **Annettavan avun tyyppi**

Kuvaus asetuksen (EU) 2023/1114 94 artiklan mukaisesti annettavan avun tyypistä, kuten

a) pyynnön vastaanottavan viranomaisen tiedostojen sisältämien tietojen hankkiminen;

b) lausuntojen tai tietojen hankkiminen keneltä tahansa;

c) asiakirjojen hankkiminen henkilöiltä tai yhteisöiltä, myös paikalla tehtävien tarkastusten avulla;

d) tietoliikennetietojen hankkiminen kansallisen lainsäädännön sallimissa rajoissa ja tarvittaessa asiaankuuluvan oikeusviranomaisen avustuksella riippuen asetuksen (EU) 2023/1114 94 artiklan 3 kohdan e alakohdan täytäntöönpanosta tai asianomaisen kolmannen maan lainsäädännön mukaisista vastaavista valtuuksista;

e) varojen jäädyttämisen tai takavarikoinnin vaatiminen tai siinä avustaminen asetuksen (EU) 2023/1114 94 artiklan 3 kohdan f alakohdan tai asianomaisen kolmannen maan lainsäädännön mukaisten vastaavien valtuuksien mukaisesti;

f) kryptovarojen markkinoihin liittyvien lakien ja asetusten kanssa ristiriidassa katsotuksi olevan käytännön tai toiminnan tilapäinen lopettaminen tai siinä avustaminen asetuksen (EU) 2023/1114 94 artiklan 1 kohdan v alakohdan tai asianomaisen kolmannen maan lainsäädännön mukaisten vastaavien valtuuksien mukaisesti.

4. **Yleiset säännökset – avun epääminen**

Luettelo tapauksista, joissa toimivaltaiset viranomaiset voivat evätä yhteistyöpyynnöt, sisältäen seuraavat tapaukset:

a) pyyntöä ei ole tehty yhteistyöjärjestelyjen mukaisesti;

b) pyyntö edellyttäisi pyynnön vastaanottavaa viranomaista toimimaan tavalla, joka rikkoisi kansallista lainsäädäntöä;

c) asiaankuuluvien tietojen toimittaminen voisi vaikuttaa haitallisesti pyynnön vastaanottaneen lainkäyttöalueen turvallisuuteen ja erityisesti terrorismin ja muiden vakavien rikosten torjuntaan;

d) pyynnön noudattaminen voisi vaikuttaa haitallisesti pyynnön vastaanottaneen viranomaisen omaan tutkintaan, esimerkiksi rikostutkintaan, tai sen täytäntöönpanon valvontatoimiin;

e) oikeudenkäyntejä on jo pantu vireille samojen kanteiden osalta ja samoja henkilöitä vastaan sen lainkäyttöalueen asianomaisten viranomaisten kanssa, jolle pyyntö on osoitettu;

f) samojen henkilöiden osalta on jo annettu lainvoimainen tuomio samoista kanteista sillä lainkäyttöalueella, jolle pyyntö on osoitettu, paitsi jos pyynnön esittävä viranomainen voi osoittaa, että pyynnön esittävän viranomaisen aloittamassa menettelyssä vaaditut helpotukset tai seuraamukset eivät olisi luonteeltaan samanlaisia tai päällekkäisiä pyynnön vastaanottavan viranomaisen lainkäyttöalueella saatujen helpotusten tai seuraamusten kanssa.

Apua ei saa evätä sillä perusteella, että tutkinnan kohteena oleva toiminta ei riko pyynnön vastaanottaneen viranomaisen toimivallan alaisia kryptovarojen markkinoita koskevia lakeja ja asetuksia.

5. **Avunantopyyntöjen lähettäminen ja käsittely**

Kuvaus avunantopyyntöjen lähettämis- ja käsittelymenettelystä.

6. **Tietojen sallitut käyttötavat**

Kuvaus säännöistä, jotka koskevat tietojen sallittua käyttöä asetuksen (EU) 2023/1114 107 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja joiden mukaan annettujen tietojen on palveltava pyynnön esittävän viranomaisen tehtävien hoitamista kryptovarojen markkinoihin liittyvien lakien ja asetusten noudattamisen varmistamiseksi ja niiden täytäntöönpanon valvomiseksi. Vaihdettuja tietoja saa käyttää ainoastaan avunantopyynnössä esitettyihin tarkoituksiin.

Jos pyynnön esittävä viranomainen aikoo käyttää yhteistyöjärjestelyjen mukaisesti toimitettuja tietoja muuhun kuin tässä jaksossa mainittuun tarkoitukseen, sen on saatava pyynnön vastaanottaneelta viranomaiselta siihen ennakkosuostumus.

7. **Henkilötietojen käsittely**

Ilmoitus siitä, että henkilötietojen käsittely toteutetaan kaikilta osin asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti.

8. **Luottamuksellisuutta koskevat rajoitukset**

Kuvaus julkistettujen, vastaanotettujen, vaihdettujen tai toimitettujen tietojen luottamuksellisuutta koskevista säännöistä. Kuvauksessa on oltava seuraavat seikat:

a) kaikki allekirjoittajaviranomaisten välillä yhteistyöjärjestelyjen mukaisesti vaihdettavat tiedot, jotka koskevat liiketoiminta- tai toimintaolosuhteita taikka muita taloudellisia tai henkilökohtaisia asioita, on katsottava luottamuksellisiksi, ja niihin on sovellettava salassapitovelvollisuutta koskevia vaatimuksia, paitsi jos vastaanottanut viranomainen ilmoittaa tietoja toimittaessaan, että tiedot saa julkistaa, tai jos niiden julkistaminen on tarpeen oikeudellisia menettelyjä varten;

b) salassapitovelvollisuus koskee kaikkia luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet allekirjoittajaviranomaisten palveluksessa. Salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja ei saa luovuttaa kenellekään muulle luonnolliselle henkilölle, oikeushenkilölle tai viranomaiselle muutoin kuin unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön säännösten taikka vähintään näitä säännöksiä vastaavien asianomaisen kolmannen maan lainsäädännön säännösten nojalla.

Vaihdettuja tietoja ei saa luovuttaa millekään muulle viranomaiselle tai yhteisölle muutoin kuin ne toimittaneen allekirjoittajaviranomaisen etukäteen antamalla suostumuksella.

9. **Yleiset säännökset – yhteyspisteen nimeäminen**

Allekirjoittajaviranomaiset nimeävät yhteyspisteet järjestelyjen mukaisen yhteistyön helpottamiseksi.

10. **Yleiset säännökset – tarkistuslauseke**

Allekirjoittajaviranomaiset tarkastelevat säännöllisesti yhteistyöjärjestelyjen toimivuutta ja tehokkuutta tarkoituksena laajentaa tai muuttaa järjestelyjen soveltamisalaa tai toimintaa, jos se on tarpeen.

11. **Muut säännökset**